

1087

& rationibus agit: sed minas & fulmina in eos stringit, nisi prompte eius edictis obtemperent. Quod hodie Veneti à Paulo V. experiuntur. Egregius igitur apostolus!

13. VIGILATE, STATE IN FIDE) Inserit familiares exhortationes, abruptas, sed graves. Primo, iubet eos vigilare, contra Satanæ infidias: ne circumventi supplantentur, & dejiciantur de gradu. Quarit enim Satan ut leo rugiēs, quos devoret securos. Vigilantia hæc non est corporis, sed mentis: ad quam & Christus hortatur Luc. 21. Opponitur securitati carnali: quādo corda nostra obruuntur crapula, ebrietate, & curis huius seculi: ut ad cœlestia sese erigere non valent. Deinde, Hortatur ut stent perseveranter in fide: nec patiantur se à fundamento dimoveri: sicut in fine cap. 15. dixerat: *Fratres firmi estote, immoti, &c. Deniq^z, Ut fortiter agant. Κεραυνοί, roboramini, robur colligate.* Vult, ne cedant difficultatibus aut periculis obiectis fidei causâ: quoniam ad victoriam non pervenitur, nisi certando & superando difficultates.

14. OMNIA VESTRA CUM CHARITATE) Multa de charitate supra præclaras dixerat. Nunc eandem eis commendat non sine causa. Erant enim in sectas divisi, & litigiis vacabant. Vult igitur, ut omnia charitate temperent & corrigant. Neque ista tam Corinthijs quām etiam nobis dicta putemus: qui schismatibus non levius distracti defectu charitatis peccamus.

15. PRECOR AUTEM VOS FRATRES) Admonet Corinthios, ut Stephanæ familiam in honore habeant, cuius laudes celebrat, ut authoritatem ac reverentiam eis conciliet. Interest enim, ut virtuti debitus habeatur honos: & qui in ecclesia excellentioribus donis sunt ornati, ijs maior tribuatur authoritas. Porro Stephanæ nomen viri esse, tametsi ex voce vix colligi possit, suprà ca. l. 16.

A & hoc loco (neque enim articulo masculo usquam notatur) tamen ex adjunctis apparet, fuisse non postremæ authoritatis virum, ecclesiæ Corinthiacæ diaconum. Stephanas igitur dicebatur, sicut Θωμᾶς. Duplici verò encomio hujus familiam commendat. Primo vocat *primitias Achaiæ*, quo elogio etiam laudabat Epænetum, Rom. 16. 5. appellans eum *primitias Achaiæ in Christo*: nempe quia & hic & ille primi Christo nomina dederant Corinthi. Fuerunt igitur hi duo quasi antesignani: qui primi fidem Christi amplexi reliquos suō exemplo ad eandem invitarant: Id quod præclaræ virtutis atque fortitudinis opus fuit: meritoque aliis imitandum ab apostolo celebratur.

ET IN MINISTERIUM SANCTIS) Alterum hoc est præconium & commendationis argumentum: quod sponte sua sese ministerio sanctorum addixerint, idque fecerint, quod alij vel inviti, vel pretio conducti vix faciunt. Anabaptistæ, ordinis omnisturbatores, hinc inferunt: isti se ipsos ordinarunt ministerio sanctorum: nihil igitur opus est vocazione vel ordinatione ad docendum: sed fas est cuique sese ingerere, & ordinare: sicut isti seipso ordinarunt. Atqui errant in phrasí. Ad sanctorum ministerium isti se ordinarunt: hoc est, ultro se demiserunt ad opus illud servile, quod in præstandis officiis quibuscumque, excipiendis peregrinis, curandis ægris consistebat. Hoc enim ministerium notari, expresse satis docente verba Græca εἰς θηριῶν τὸν αἴγιον ad servitium sanctorum. Erant igitur isti Αἴγινοι, ministri, latè sumti. Ab his verò scriptura distinguit doctores, pastores, presbyteros: quia laborant in verbo. Hos Christus dedit, & dat ecclesiæ. Alios, inquit apostolus, dedit apostolos, alios prophetas, alios euangelistas, alios doctores, alios pastores. Hos, inquam, dedit ecclesiæ. Non ergo quivis ex ecclesia in horū ordinem